

**KAUNO MIESTO MAUDYKLŲ IR PAVIRŠINIO VANDENS KOKYBĖS STEBĖSENOS
VYKDYMO VEIKLOS ATASKAITA
2015 M.**

1. Tyrimus atlikusi organizacija:

Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos Kauno skyrius, vykdant 2014 m. balandžio 30 d. paslaugų teikimo sutartį Nr. ST-PS-1-193/SR-0979, 2015 metų balandžio 23 d. sutarties pratęsimas Nr. SS-PS-1-19

2. Koordinatorius:

Kauno skyriaus vedėja Gerda Kuzmarskienė

3. Vykdyto laikotarpis:

Kauno miesto maudyklų vandens tyrimai atlikti: nuo 2015-05-26 iki 2015-09-01.

Paviršinio vandens kokybė tyrimai atlikti: nuo 2015-02-03 iki 2015-11-25.

4. Rezultatai:

Maudyklų vandens kokybės tyrimai atlikti ir vertinti vadovaujantis Lietuvos higienos normos HN 92:2007 „Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė“ reikalavimais. Duomenys apie paplūdimių vandens kokybę elektroniniu paštu kas dvi savaitės siunčiami Kauno miesto savivaldybės administracijos Aplinkos apsaugos skyriaus specialistams, adresu: jurga.pakrosciene@kaunas.lt ir Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centrui, adresu: grazvyde.norkiene@smlpc.lt.

Kauno miesto maudyklų vanduo 2015 m. pradėtas tirti gegužės 26 dieną ir baigtas 2015 m. rugsėjo 1 d. Žarninių enterokokų skaičius 2015 m. maudymosi sezono metu viršijo po kartą Kauno marių I paplūdimyje ir Kauno marių II paplūdimyje, o žarninių lazdelių (*E.coli*) skaičius neviršijo Lietuvos higienos normų HN:2007 „Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė“.

Paviršinio vandens kokybė buvo tiriama Nemuno ir Neries upių stebėjimo vietose, o jos parinktos taip, kad aprėptų miesto teritoriją, nuo upių vandens kokybės joms įtekant į miestą, mieste ir ištekant iš miesto. Stebėjimai vykdomi šiose miesto vietose: Kauno mariose ties HE (1), Nemune prie Vičiūnų (2), Nemune žemiau Neries žiočių (3), Nemune prie Lampėdžių (4), Nemune prie Marvelės (5), Nemune prieš įtekant Neries upei (6), Neryje prie Klebonišio (7), Neryje prieš įtekant į Nemuną (8), Jiesios upėje prieš įtekant į Nemuną (9), Lampėdžių karjere prie kempingo (10). Taip pat Marvelės (11), Amalės (12), Sėmenos (13), Gričiupio (14), Gristupio (15), Veršvos (16), Šanašos (17), Garšvės (18), Gyrio (19) ir Plytupio (20) upeliuose. Matuojamas vandens užteršimas organinėmis medžiagomis pagal: biocheminį deguonies suvartojimą (BDS₇), deguonies sotį, vandenilio jonų koncentraciją (pH), amonį, nitritą, nitrata, bendrą fosforą ir bendrąją azotą. Mikrobiologinis vandens užteršimas nustatomas pagal žarninių lazdelių (*E. coli*) ir žarninių enterokokų kiekį.

Tyrimai atlikti: žiemos (2015-02-03) pavasario (2015-04-20, 2015-05-27), vasaros (2015-06-11, 2015-07-13, 2015-08-19) ir rudens (2015-10-12, 2015-11-25) sezonų metu.

Vertinant paviršinio vandens kokybę, keletą verčių galima būtų vertinti remiantis HN 92:2007 „Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė“ reikalavimais.

Žiemos metu, žarninių enterokokų skaičius viršijo šios HN keliamus reikalavimus: Nemune žemiau Neries žiočių, Nemune prieš įtekant Neries upei, Neryje prie Klebonišio, Neryje prieš įtekant į Nemuną, Jiesios upėje prieš įtekant į Nemuną, taip pat visuose upeliuose t.y. Marvelės upelyje, Amalės upelyje, Sėmenos upelyje, Gričiupio upelyje, Gristupio upelyje, Veršvos upelyje, Šanašos upelyje, Garšvės upelyje, Gyrio upelyje ir Plytupio upelyje.

Pavasari žarninių enterokokų skaičius viršijo šios HN keliamus reikalavimus: Nemune prie Lampėdžių, Nemune prie Vičiūnų, Neryje prie Klebonišio, Jiesios upėje prieš įtekant į Nemuną, taip pat visuose upeliuose t.y. Marvelės upelyje, Amalės upelyje, Sėmenos upelyje, Gričiupio upelyje, Gristupio upelyje, Veršvos upelyje, Šanašos upelyje, Garšvės upelyje, Gyrio upelyje ir Plytupio upelyje.

Vasaros metu žarninių enterokokų skaičius viršijimas buvo nustatytas Neryje prie Klebonišio, Nemune žemiau Neries žiočių, Nemune prie Lampėdžių, Nemune prie Marvelės, Nemune prieš įtekant Neries upei, Jiesios upėje prieš įtekant į Nemuną, taip pat upeliuose Marvelės upelyje, Amalės upelyje, Sėmenos upelyje, Gričiupio upelyje, Gristupio upelyje, Sąnašos upelyje, Garšvės upelyje, Gyrio upelyje ir Plytupio upelyje, tik Veršvos upelio vanduo atitiko HN keliamus reikalavimus.

Rudenį: Neryje prieš įtekant į Nemuną, Jiesios upėje prieš įtekant į Nemuną, Marvelės upelyje, Amalės upelyje, Sėmenos upelyje, Gričiupio upelyje, Gristupio upelyje, Sąnašos upelyje, Gyrio upelyje ir Plytupio upelyje taip pat užfiksuotas padidintas žarninių enterokokų skaičius.

Žarninių lazdelių (E.coli) skaičius HN keliamus reikalavimus viršijo žiemos metu Neryje prie Klebonišio, Neryje prieš įtekant į Nemuną, taip pat šiuose upeliuose: Marvelės upelyje, Amalės upelyje, Gričiupio upelyje, Gristupio upelyje, Veršvos upelyje, Sąnašos upelyje, Gyrio upelyje ir Plytupio upelyje.

Pavasari užfiksuotas padidintas žarninių lazdelių (E.coli) skaičius Jiesios upėje prieš įtekant į Nemuną, Marvelės, Amalės, Gričiupio, Gristupio, Gyrio, Plytupio, Sąnašos upeliuose.

Vasaros metu perdidelis žarninių lazdelių (E.coli) skaičius buvo Neryje prie Klebonišio, Marvelės, Amalės, Sėmenos, Gričiupio, Gristupio, Garšvės, Gyrio, Plytupio upeliuose.

Rudenį žarninių lazdelių (E.coli) skaičius atitiko HN keliamus reikalavimus.

Pagrindinė Kauno miesto maudyklų ir paviršinio vandens mikrobiologinio užterštumo priežastis – fekalinis užterštumas. Tai reiškia, kad į paviršinius vandenį patenka nuotekos iš gyvenamuose namuose nepakankamai išvystytų nuotekų sistemų arba komercinę, ūkinę veiklą vykdančiose įmonėse netinkamai įrengtų nuotekų sistemų. Pagrindinė paviršinio vandens mikrobiologinio užteršimo mažinimo priemonė – įrengtos ir tvarkingos nuotekų sistemos.

Kauno skyriaus vedėja

Gerda Kuzmarskienė

Data 2015-12-11